2. Kestävästi rakennettu Suomi

Infrastruktuuriin sitoutuu merkittävä osa Suomessa käytettävistä luonnonvaroista. Maa- ja kiviaineksia tarvitaan paljon, ja uudet datatalouden ja vihreän siirtymän investoinnit kasvattavat niiden kysyntää ja maankäytön painetta entisestään.

Rakentamisessa kuluu valtavia määriä kiviainesta, mutta se myös synnyttää suuria määriä ylijäämämaita, louhetta ja purkumateriaaleja. Materiaalivirrat ja niiden tarve on saatava kohtaamaan. Jatkossa kestävän kiviaineshuollon ja kierrätysmateriaalien käytön rooli korostuu voimakkaasti rakentamisessa. Samalla rakennetun ympäristön potentiaali on valjastettava luontokadon pysäyttämiseen ja ilmastonmuutokseen sopeutumiseen.

TAVOITE 2027–2031: Turvataan rakentamisen tarvitsemat materiaalit, vauhditetaan kiertotaloutta ja tehdään luontopohjaisista ratkaisuista osa infrarakentamisen arkea.

RATKAISUT

- *Kiviaineshuolto:* Laaditaan ympäristöministeriön johdolla sekä valtion, kuntien ja elinkeinoelämän yhteistyönä alueelliset kiviaineshuollon suunnitelmat ja varataan niiden tekemiseen riittävät resurssit. Suunnitelmilla muodostetaan kokonaiskuva siitä, missä kiviaineksia tarvitaan ja missä syntyy hyödynnettäviä maa- ja kiviainesvirtoja. Otetaan kiviainekset osaksi kansallista mineraalistrategiaa.
- *Kierrätysmateriaalit:* Selkeytetään uusiomateriaalien käyttöä koskevaa sääntelyä päivittämällä MARA-asetus sekä antamalla MASA- ja asfalttijätteen EEJ-asetukset. Lisätään hyödyntämisen taloudellisia kannusteita laajentamalla jäteverotusta ylijäämämaihin tai selvittämällä sekoitevelvoitteita julkisissa hankinnoissa. Selvennetään kunnallisen ja yksityisen jätehuollon vastuut, jotta yrityksillä on ennakoitavat edellytykset investoida kiertotalousliiketoimintaan.
- *Luontopohjaiset ratkaisut:* Luodaan yrityksille ja tilaajille selkeät pelisäännöt ja taloudelliset kannusteet ottaa käyttöön luontopohjaisia ratkaisuja ilman kohtuutonta riskiä. Päivitetään julkisten infrahankintojen kriteerit ja suunnitteluohjeet tukemaan niiden käyttöä ja kehitetään toimiva rakennetun ympäristön luonnonarvomarkkina.

MITTARIT: Alueelliset kiviaineshuollon suunnitelmat on laadittu. MARA-, MASA- ja asfaltin EEJ-sääntely muodostavat toimivan kokonaisuuden ja uusiomateriaalien käyttö kasvaa. Julkiset infrahankinnat ohjaavat luontopohjaisten ratkaisujen käytön laajenemiseen.

Lisätietoa

Yhteistyötä luonnon hyväksi

Luonto-pöhinästä konkretiaan

Rakennusalan biodiversiteetti-tiekartta

Kysy lisää:
Juha Laurila
INFRA ry